

Masarykova cesta 16, 1000 Ljubljana

T: 01 400 52 00

F: 01 400 53 21

IPP - MIZŠ

Številka: 0070-27/2017/1

Datum: 14. 3. 2017

**Zadeva: Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah
italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in
izobraževanja – predlog za javno obravnavo**

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport v javno obravnavo z objavo na e-demokraciji posreduje predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja.

Rok za posredovanje pripomb je do vključno 18. 5. 2017.

dr. Maja Makovec Brenčič
MINISTRICA

Priloga: predlog zakona

Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja – PREDLOG

1. člen

V Zakonu o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOs n-F) se v 1. členu zadnji veznik »in« nadomesti z vejico. Na koncu povedi se pika nadomesti z vejico in se doda besedilo: »višjega strokovnega izobraževanja ter vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami.«.

2. člen

V 2. členu se veznik »ter« nadomesti z vejico, za besedilom: »srednjega splošnega izobraževanja« pa se pred vejico doda besedilo: »višjega strokovnega izobraževanja ter predpisov, ki urejajo vzgojo in izobraževanje otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami.«.

3. člen

V 5. členu se za šestim odstavkom dodata nova sedmi in osmi odstavek, ki se glasita:

»Učni načrti, katalogi znanj in izpitni katalogi se objavijo dvojezično.

Za učence in dijake dvojezičnih šol se zagotovijo dvojezične naloge za vsa tekmovanja iz znanja, ki so (so)financirani iz javnih sredstev, razen za tekmovanja iz znanja slovenščine in madžarščine.«.

Dosedanji sedmi odstavek postane deveti odstavek.

Za devetim odstavkom se doda deseti odstavek, ki se glasi: »Minister, pristojen za šolstvo, lahko s sklepom o dodelitvi programa določi, da dvojezična osnovna šola, ki izvaja prilagojen program, izvaja tudi program s slovenskim učnim jezikom z obveznim učenjem madžarskega jezika 2 uri tedensko, če je glede na število usmerjenih otrok, ki niso pripadniki narodne skupnosti, to utemeljeno.

4. člen

V prvem odstavku 7. člena se beseda »mnenje« nadomesti z besedo »soglasje«.

5. člen

V 8. členu se prva alineja spremeni tako, da se glasi:

»v prvem obdobju ter v četrtem in petem razredu lahko poučuje madžarščino tudi predmetni učitelj madžarščine, če ima opravljen ustrezen študijski program izpopolnjevanja (modul za poučevanje v prvem obdobju), ki ga določi minister, pristojen za šolstvo,«.

6. člen

V 9. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»Če so v osnovno šolo zunaj narodnostno mešanega območja vpisani učenci, ki so pripadniki madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti, šola za te učence kot interesno dejavnost organizira tudi učenje italijanskega oziroma madžarskega jezika. Interesna dejavnost iz prejšnjega stavka se organizira za najmanj 5 učencev, pripadnikov narodne skupnosti. Skupina učencev se lahko oblikuje tudi iz učencev različnih šol v istem kraju. V tem primeru se šole sporazumejo o izvedbi interesne dejavnosti.

Dosedanji prvi in drugi odstavek postaneta drugi in tretji odstavek.

7. člen

V 11. členu se za petim odstavkom dodata nova šesti in sedmi odstavek, ki se glasita:

»Ne glede na določbe zakona, ki ureja osnovno šolo, imajo pripadniki narodne skupnosti pravico vpisati otroka v osnovno šolo z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezično osnovno šolo tudi, če ima otrok stalno oziroma začasno prebivališče izven šolskega okoliša.

Ne glede na določbe zakona, ki ureja osnovno šolo, v primeru iz prejšnjega odstavka učenec nima pravice do brezplačnega prevoza.«.

8. člen

V 13. členu se za tretjim odstavkom doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»V zadevah, ki se nanašajo na narodno skupnost, je sklep sveta sprejet, če z njim soglaša tudi član, ki je pripadnik narodne skupnosti.«

9. člen

15. člen se spremeni tako, da se glasi:

»15. člen
(znanje učnega jezika)

Strokovni delavec obvlada italijanski jezik kot učni jezik, če je končal osnovno in srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom ali je končal osnovno ali srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom in pridobil predpisano izobrazbo v italijanskem učnem jeziku.

Strokovni delavec obvlada madžarski jezik kot učni jezik, če:

- je pridobil predpisano izobrazbo v madžarskem jeziku ali
- je končal dvojezično osnovno in dvojezično srednjo šolo ter se je madžarščino učil na ravni madžarščine 1 ali
- je končal dvojezično osnovno in dvojezično srednjo šolo ter opravil maturitetni izpit iz madžarščine kot drugega jezika ali

- z ustrezno listino izkazuje znanje madžarščine na ravni B2, kot jo določa Skupni evropski jezikovni okvir, oziroma na ravni C1, če gre za svetovalnega delavca ali če pri vzgojno-izobraževalnem delu sodeluje v tistem delu izvajanja dvojezičnega vzgojnega oziroma izobraževalnega programa, v katerem pretežno uporablja madžarski jezik (vezava jezika na osebo, jezikovne učne skupine).

Ravnatelj dvojezičnega vrtca oziroma šole obvlada madžarski jezik kot učni jezik, če izpolnjuje pogoje iz prve do tretje alineje drugega odstavka ali če izkazuje znanje madžarščine na ravni B2, kot jo določa Skupni evropski jezikovni okvir.

Strokovni delavec, ki ne izpolnjuje pogojev iz prvega oziroma drugega odstavka tega člena lahko dokaže, da obvlada učni jezik, če opravi preizkus znanja tega jezika. Obseg, vsebino in način preizkusa določi minister, pristojen za šolstvo, v soglasju s samoupravnima narodnima skupnostima.«.

10. člen

17. člen se spremeni tako, da se glasi:

»17. člen (strokovni izpit)

Strokovni delavci vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom, razen učiteljev slovenskega jezika, opravljajo strokovni izpit v italijanskem jeziku.

Strokovni delavci dvojezičnih vrtcev in šol opravljajo strokovni izpit iz slovenskega in madžarskega jezika na različnih ravneh zahtevnosti. V prijavi navedejo, kateri jezik bodo opravljali na osnovni in kateri na višji ravni zahtevnosti.

Strokovni delavec, ki opravi strokovni izpit v skladu s prvim oziroma drugim odstavkom, dobi prilogo k potrdilu o opravljenem strokovnem izpitu, iz katere je razvidno, da je opravil strokovni izpit v italijanskem oziroma iz slovenskega in madžarskega jezila.

Opravljen strokovni izpit v skladu s prvim oziroma drugim odstavkom je pogoj za opravljanje vzgojno-izobraževalnega dela v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezičnih vrtcih in šolah.«.

11. člen

V prvem odstavku 18. člena se na koncu doda novo besedilo, ki se glasi: »Šola lahko zaposli gostujočega tujega učitelja za čas in pod pogoji iz prejšnjega stavka tudi v primeru, če to predlaga samoupravna narodna skupnost. O utemeljenosti predloga odloči ravnatelj.«.

12. člen

V 20. členu se doda nov drugi odstavek, ki se glasi: »V spričevalu dvojezične šole se navede, na kateri ravni se je učenec oziroma dijak učil madžarščino.«.

13. člen

21. člen se spremeni tako, da se glasi:

»21. člen
(samostojna strokovna služba za šolstvo narodnosti)

Za razvojno in svetovalno delo ter drugo strokovno podporo na področju vzgoje in izobraževanja, ki ga opravlja pristojni javni zavod za splošno izobraževanje za potrebe vrtcev, šol in višjih šol iz tega zakona (v nadaljnjem besedilu: zavod), se z notranjo organizacijo zavoda zagotovi delovanje samostojne strokovne službe za šolstvo narodnosti (v nadaljnjem besedilu: strokovna služba). Člani strokovne službe delujejo na območjih občin, v katerih živi italijanska oziroma madžarska narodna skupnosti. V strokovni službi se zagotovijo strokovni delavci, pripadniki narodne skupnosti.

Strokovna služba v sodelovanju z ostalimi službami zavoda opravlja naslednje naloge:

- načrtovanje in sodelovanje pri izvajanju nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol po programih, ki omogočajo kontinuiran profesionalni razvoj strokovnih delavcev,
- razvojno in svetovalno delo pri pripravi in izvedbi vzgojno-izobraževalnih programov vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol,
- sodelovanje v postopkih preizkusa znanja učnega jezika za strokovne delavce, zaposlene v vrtcih in šolah z italijanskim učnim jezikom oziroma v dvojezičnih vrtcih in šolah,
- sodelovanje z javnimi ustanovami na področju šolstva, kulturnimi in drugimi ustanovami matičnega naroda in sosednjih držav,
- priprava razvojnega načrta za razvojno in svetovalno delo na področju šolstva narodnosti, z vključitvijo samoupravnih narodnih skupnosti,
- priprava seznamov učbenikov in učnih gradiv za šole z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezične šole ter koordiniranje priprave novih učbenikov in učnih gradiv za šole z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezične šole,
- skrb za prevode programov in učnih načrtov za šolstvo narodnosti.

Strokovna služba v sodelovanju s samoupravno narodno skupnostjo pripravi štiriletni razvojni načrt delovanja strokovne službe.

Strokovna služba za izvedbo nalog iz tega člena aktivno sodeluje z ministrstvom, pristojnim za šolstvo, in z javnimi zavodi, ki delujejo na področju razvoja šolstva (Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Državni izpitni center, Šola za ravnatelje, Pedagoški inštitut in drugi).

Naloge strokovne službe in njeno sodelovanje z drugimi inštitucijami se podrobneje določijo s splošnim aktom zavoda.

Za uresničevanje določb tega zakona in izboljšanje delovanja sistema vzgoje in izobraževanja ministrstvo, pristojno za šolstvo, samoupravni narodni skupnosti in strokovna služba sodelujejo tako, da se enkrat letno na pobudo samoupravnih narodnih skupnosti sestanejo, analizirajo stanje in tekočo problematiko ter izdelajo načrt morebitnih izboljšav za nadaljnje delovanje.

14. člen

22. člen se črta.

15. člen

V 23. členu se drugi odstavek spremeni tako, da se glasi: »Programi nadaljnega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol morajo vključevati tudi programe uposabljanja iz znanja italijanskega jezika in slovenskega jezika kot jezika okolja, v dvojezičnih šolah pa znanja obeh učnih jezikov ter metodike dvojezičnega pouka. Za te programe se zagotavlja financiranje iz javnih sredstev, tako da je udeležba strokovnih delavcev brezplačna«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi: »Programe iz prejšnjega odstavka predlaga strokovna služba iz 21. člena tega zakona«.

16. člen

V 24. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi: »Normativi in standardi za vrtce in šole z italijanskim učnim jezikom zagotavljajo enakopravnost teh vrtcev in šol znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema Republike Slovenije.«

Dosedanji prvi odstavek postane drugi odstavek.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

17. člen

Strokovni delavci, ki na dan začetka uporabe tega zakona izpolnjujejo pogoje za strokovne delavce v dvojezičnih šolah in šolah z italijanskim učnim jezikom v skladu z Zakonom o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOSn-F), izpolnjujejo pogoje za strokovne delavce tudi v skladu s tem zakonom.

18. člen

Pravilnik o smeri izobrazbe učiteljev v devetletni dvojezični osnovni šoli in devetletni osnovni šoli z italijanskim učnim jezikom (Uradni list RS, št. 35/06), Pravilnik o izobrazbi učiteljev in drugih strokovnih delavcev v poklicnem in strokovnem izobraževanju (Uradni list RS, št. 48/11 in 92/12), Pravilnik o preizkusu znanja na narodno mešanih območjih (Uradni list RS, št. 100/06), Pravilnik o nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju (Uradni list RS, št. 64/04, 83/05, 27/07, 123/08 in 42/09), Pravilnik o strokovnem izpitu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 23/06, 81/07, 105/08, 38/14 in 64/15), Pravilnik o obrazcih javnih listin v osnovni šoli (Uradni list RS, št. 44/08, 32/09, 88/13, 32/16 in 40/16) in Pravilnik o obrazcih javnih listin v srednješolskem izobraževanju (Uradni list RS, št. 44/08, 37/09, 71/09, 34/10, 44/12 in 28/16) se s tem zakonom uskladijo v 8 mesecih od njegove uveljavitve, uporabljati pa se začnejo z dnem začetka uporabe tega zakona.

Ne glede na prejšnji odstavek se postopki, ki se do začetka uporabe tega zakona začnejo na podlagi Pravilnika o preizkusu znanja na narodno mešanih območjih (Uradni list RS, št. 100/06) in Pravilnika o strokovnem izpitu strokovnih delavcev na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 23/06, 81/07, 105/08, 38/14 in 64/15), dokončajo po določbah navedenih pravilnikov.

19. člen

Določba zadnjega odstavka 3. člena tega zakona se začne uporabljati, ko minister, pristojen za šolstvo, sprejme program osnovne šole s prilagojenim predmetnikom za osnovno šolo s slovenskim učnim jezikom in obveznim učenjem madžarskega jezika, vendar ne pred začetkom uporabe tega zakona.

Določba 5. člena tega zakona se začne uporabljati, ko pristojni organ akreditira študijski program izpopolnjevanja (modul za poučevanje v prvem obdobju), vendar ne pred začetkom uporabe tega zakona.

20. člen

Ustanovitveni akt Zavoda Republike Slovenije za šolstvo se s tem zakonom uskladi v 6 mesecih od njegove uveljavitve.

Zavod uskladi svoje akte s tem zakonom v 8 mesecih od njegove uveljavitve.

21. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne s 1. septembrom 2018.

Št. 0070-27/2017
Ljubljana, dne
EVA 2017-3330-0027

OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (dopolnjuje 1. člen zakona)

Člen določa področja vzgoje in izobraževanja, na katerih imajo pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti posebne pravice. S predlagano spremembo se vključuje tudi višješolsko strokovno izobraževanje ter vzgoja in izobraževanje otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami. Z zakonom ni mogoče urejati visokošolskega (univerzitetnega) izobraževanja; univerza je po ustavi avtonomna.

K 2. členu (dopolnjuje 2. člen zakona)

Člen umešča izobraževanje pripadnikov italijanske in madžarske narodne skupnosti v sistem vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji. S spremembo se glede na spremembo prvega člene dodaja tudi posebej določa tudi področje višješolskega strokovnega izobraževanja ter vzgoje in izobraževanja otrok, mladoletnikov in mlajših polnoletnih oseb s posebnimi potrebami.

K 3. členu (spreminja 5. člen zakona)

Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določa sestavine javno veljavnih programov, področni zakoni določajo največje dopustno obremenitev učencev in dijakov s poukom in drugim vzgojno-izobraževalnim delom, Zakon o osnovni šoli pa določa tudi nekatere obvezne sestavine predmetnika. Ker je v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja določeno, da morajo pripadniki italijanske narodne skupnosti, ki se izobražujejo v šolah z italijanskim učnim jezikom, obvezno učiti tudi slovenski jezik, v dvojezičnih šolah in vrtcih pa poteka vzgojno-izobraževalno delo dvojezično, ni mogoče pri pripravi izobraževalnih programov, če se zagotavlja enak vzgojno-izobraževalni standard, spoštovati omejitev pri obremenitvi s poukom. Določa tudi, katere sestavine izobraževalnih programov je mogoče zaradi specifičnih ciljev prilagajati, dopušča pa dve uri višji tedensko obremenitev s poukom; v osnovni šoli pa sta obvezna samo dva izbirna predmeta. V dvojezičnih osnovnih šolah se v zadnjih letih dvojezični pouk izvaja tudi po modelu hkratnega opismenjevanja v madžarskem in slovenskem jeziku, katerega cilj je ustvariti pogoje, ki bi že v prvem razredu spodbujali starše/učence k opismenjevanju v madžarskem jeziku in k izbiri predmeta madžarščina kot materinščina. Namen poskusa je ugotoviti, ali je mogoče sedanjemu/prejšnjemu načinu opismenjevanja učencev – po katerem se le-ti opismenjujejo v slovenščini ali madžarščini, v drugem jeziku pa z zamikom, na ravni drugega jezika – dodati tudi možnost hkratnega opismenjevanja, ki staršev – predvsem dvojezičnih – učencev ne sili v izbiro med enim in drugim jezikom. Poskus se je v šolskem letu 2013/14 izvajal v isti generaciji učencev v 2. razredu

Zakon določa tudi, da mora dvojezični vrtec organizirati za otroke eno leto pred vstopom v šolo brezplačen dvojezični program.

S predlagano spremembo člena se dodaja določilo, da morajo biti na dvojezičnem območju Učni načrti, katalogi znanj in izpitni katalogi objavljeni dvojezično ter da se za učence in dijake dvojezičnih šol zagotovijo dvojezične naloge za vsa tekmovanja iz znanja (razen slovenščine in madžarščine), ki so (so)financirana iz javnih sredstev.

Prav tako se dodaja določba, skladno s katero lahko minister s sklepom o dodelitvi programa določi, da dvojezična osnovna šola, ki izvaja prilagojen program, izvaja tudi program s slovenskim učnim jezikom z obveznim učenjem madžarskega jezika 2 uri tedensko, če je glede na število usmerjenih otrok, ki niso pripadniki narodne skupnosti, to utemeljeno. V zvezi z usmerjanjem otrok s posebnimi potrebami pa se samo pojasnjuje, da imajo v postopku

usmerjanja otroci, ki so pripadniki italijanske oziroma madžarske narodne skupnosti, oziroma njihovi starši, v skladu z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, pred organom, ki vodi postopek zunaj območja, na katerem sta uradni jezik tudi italijanski oziroma madžarski jezik, pravico uporabljati svoj jezik. To pomeni, da vloge lahko oddajajo v svojem jeziku in uporabljajo v postopku svoj jezik, stroški prevajanja vlog in dela tolmačev pa gredo v breme organa.

K 4. členu (spreminja 7. člen zakona)

Sprejemanje javno veljavni programov je zakonsko urejeno tako, da le te, razen izobraževalnih programov zasebnih pol, sprejme minister, pristojen za izobraževanje, v sodelovanju s pristojnim strokovnim svetom. Strokovni svet predlaga splošni del ter določi posebni del javno veljavnih programov, to je predmetnik, učne načrte, kataloge znanj in izpitne kataloge. Nekatere kataloge pa pristojni strokovni sveti sprejmejo sami. Dosedanja zakonska ureditev določa, da si mora pristojni strokovni svet pred sprejemom programov pridobiti mnenje samoupravne narodne skupnosti, s predlagano spremembo člena pa se mnenje nadomešča s soglasjem samoupravne narodne skupnosti. Kljub temu ostaja določilo, da strokovni svet ne more sprejeti odločitve brez soglasja članov sveta, pripadnikov narodnih skupnosti.

K 5. členu (spreminja 8. člen zakona)

Zakon o posebnih pravicah določa izobrazbo strokovnih delavcev, ki poučujejo v posameznih obdobjih osnovne šole. Zaradi specifične organizacije dvojezične osnovne šole je treba te določbe prilagoditi. S tem členom se določa prožnejša organizacija vzgojno-izobraževalnega dela v dvojezični osnovni šoli. S predlaganim dopolnilom člen ne ureja več pogojev za poučevanje vzgojnih predmetov, saj se ta termin več ne uporablja. Tudi sicer je določilo nepotrebno, saj to sicer določa že Zakon o osnovni šoli (36. člen). Dodaja pa se določba, da v prvem obdobju ter četrtem in petem razredu lahko madžarščino poučuje tudi, kdor izpolnjuje pogoje za predmetnega učitelja madžarščine, če je opravil modul za poučevanje v prvem obdobju.

K 6. členu (spreminja 9. člen zakona)

Določba omogoča, da se za pripadnike italijanske in madžarske narodne skupnosti tudi izven območja, ki je opredeljeno kot narodnostno mešano, organizira, ob določenih pogojih, brezplačen pouk maternega jezika. S spremembo člena se dodaja, da če so v osnovno šolo zunaj narodnostno mešanega območja vpisani učenci, ki so pripadniki madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti, mora šola za te učence kot interesno dejavnost organizirati tudi učenje italijanskega oziroma madžarskega jezika, če je zainteresiranih vsaj 5 učencev, pripadnikov narodne skupnosti. Zaradi lažje organizacije se lahko skupina teh učencev oblikuje tudi iz učencev različnih šol v istem kraju. V tem primeru se šole sporazumejo o načinu izvedbe te dejavnosti.

K 7. členu (spreminja 11. člen zakona)

Člen govori o določitvi šolskega okoliša. Določba tega člena postavlja pravilo, da je šolski okoliš osnovne šole z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezične osnovne šole narodnostno mešano območje v občini. Zakon posebej ureja primere, ko je na območju občine le ena osnovna šola za potrebe narodne skupnosti in primere, ko sega šolski okoliš za potrebe narodne skupnosti v več lokalnih skupnosti. S spremembo člena se omogoča pravico, da lahko pripadniki narodnih skupnosti otroka vpišejo v šolo z italijanskim učnim jezikom oziroma

dvojezično šolo tudi če živijo izven šolskega okoliša. Vendar pa v tem primeru učenec nima pravice do brezplačnega prevoza, tudi če izpolnjuje pogoje iz zakona, ki ureja osnovno šolo.

K 8. členu (spreminja 13. člen zakona)

Sestavo svetov šol in vrtcev določa Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja. Vrtci in šole za narodne skupnosti so praviloma majhni, zato splošne določbe o sestavi svetov niso povsem primerne. Ta člen dopušča manjše število članov sveta, hkrati pa v dvojezičnem vrtcu oziroma šoli zapoveduje obvezno zastopanost pripadnikov slovenskega naroda in pripadnikov madžarske narodne skupnosti. Z dopolnilom člena se določa, da je v zadevah, ki se nanašajo na madžarsko oziroma italijansko narodno skupnost sklep sprejet, če z njim soglaša predstavnik madžarske oziroma italijanske narodne skupnosti v svetu.

K 9. členu (spreminja 15. člen zakona)

Člen določa stopnjo znanja italijanskega in madžarskega učnega jezika za strokovne delavce. Sprememba člena določa, da strokovni delavec obvlada italijanski jezik kot učni jezik, če je končal osnovno in srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom ali je končal osnovno ali srednjo šolo z italijanskim učnim jezikom in pridobil predpisano izobrazbo v italijanskem učnem jeziku. Strokovni delavec obvlada madžarski jezik kot učni jezik, če: je pridobil predpisano izobrazbo v madžarskem jeziku ali je končal dvojezično osnovno in dvojezično srednjo šolo ter se je madžarščino učil na ravni madžarščine 1 ali je končal dvojezično osnovno in dvojezično srednjo šolo ter opravil maturitetni izpit iz madžarščine kot drugega jezika ali z ustrežno listino izkazuje znanje madžarščine na ravni B2, kot jo določa Skupni evropski jezikovni okvir, oziroma na ravni C1, če gre za svetovalnega delavca ali če pri vzgojno-izobraževalnem delu uporablja pretežno madžarščino, to pomeni, da sodeluje v tistem delu vzgojnega oziroma izobraževalnega programa, v katerem pretežno uporablja madžarski jezik (vezava jezika na osebo, jezikovne učne skupine). Sprememba člena določa tudi, na kateri ravni mora madžarski jezik kot učni jezik obvladati ravnatelj, in sicer velja zanj enako kot za tiste strokovne delavce, za katere zadošča raven B2 po Skupnem evropskem jezikovnem okviru. Člen enako kot doslej strokovnim delavcem (in ravnateljem) omogoča, da v primeru, ko ne izpolnjujejo v zakonu določenih pogoje za obvladanje učnega jezika, to dokažejo z opravljenim preizkusom znanja iz tega jezika.

K 10. členu (spreminja 17. člen zakona)

Strokovni izpit zagotavlja licenco za opravljanje vzgojno izobraževalnega dela v javnih vrtcih in šolah v republiki Sloveniji. Dosedanja ureditev je omogočala, da je strokovni delavec na šolah z italijanskim učnim jezikom sam odločil v katerem jeziku bo opravil strokovni izpit. S predlagana sprememba člena določa, da bodo morali strokovni delavci šol in vrtcev z italijanskim učnim jezikom, razen učiteljev slovenskega jezika, opraviti strokovni izpit v italijanskem jeziku. Strokovni delavci iz dvojezičnih šol in vrtcev opravljajo strokovni izpit iz slovenskega in iz madžarskega jezika, in sicer na osnovni oziroma na višji ravni zahtevnosti. V prijavi označijo, kateri jezik bodo opravljali na osnovni in kateri na višji ravni. Sprememba tudi predvideva prilogo k potrdilu o opravljenem izpitu iz katere je razvidno, da je delavec opravil strokovni izpit v italijanskem jeziku oziroma iz slovenskega in iz madžarskega jezika.

K 11. členu (spreminja 18. člen zakona)

Praksa kaže, da imajo vrtci in šole z italijanskim učnim jezikom in dvojezični vrtci in šole marsikdaj težave zaradi pomanjkanja strokovnih delavcev, ki na ustrezni ravni obvladajo jezik narodne skupnosti. Člen omogoča, da se v takšnih primerih lahko začasno zaposli gostujočega tujega strokovnega delavca iz sosednjih držav. Dopolnitev člena omogoča, da takšno zaposlitev

lahko predlaga samoupravna narodna skupnost, o utemeljenosti le te pa na koncu odloči ravnatelj šole.

K 12. členu (spreminja 20. člen zakona)

Javne listine in spričevala izdajajo šole z italijanskim učnim jezikom in dvojezične šole dvojezično. Sprememba predvideva, da se v spričevalu dvojezične šole navede na kateri ravni se je učenec oziroma dijak učil madžarščino.

K 13. členu (spreminja 21. člen zakona)

Zavod RS za šolstvo je osrednji nacionalni razvojno-raziskovalni in svetovalni zavod na področju predšolske vzgoje, osnovnega šolstva in splošnega srednješolskega izobraževanja. Tudi skrb za svetovalno in razvojno delo za potrebe dvojezičnih vrtcev in šol in vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom je že v obstoječi zakonski ureditvi naložena Zavodu RS za šolstvo oziroma enotama zavoda v Kopru in v Murski Soboti, kjer so zaposleni tudi svetovalci za šolstvo narodnosti. S predlagano spremembo se z notranjo organizacijo zavoda zagotovi delovanje samostojne strokovne službe za šolstvo narodnosti. Člani strokovne službe delujejo na območjih občin, v katerih živi italijanska oziroma madžarska narodna skupnosti. Člen določa tudi naloge, ki jih opravlja samostojna strokovna služba za šolstvo narodnosti.

K 14. členu (črta se 22. člen zakona)

Člen se črta, ker ZOFVI ne predvideva več šolskih uprav.

K 15. členu (spreminja 23. člen zakona)

Prvi odstavek člena je bolj usmerjevalne narave, saj je uresničevanje odvisno predvsem od fakultet in visokih šol, ki avtonomno pripravljajo in izvajajo programe stalnega strokovnega izpopolnjevanja svojih diplomantov. Spremenjeni drugi odstavek določa, da morajo programi nadaljnjega izobraževanja in usposabljanja strokovnih delavcev vrtcev in šol z italijanskim učnim jezikom oziroma dvojezičnih vrtcev in šol, vključevati tudi programe usposabljanja iz znanja italijanskega jezika in slovenskega jezika kot jezika okolja, v dvojezičnih šolah pa znanja obeh učnih jezikov ter metodike dvojezičnega pouka. Hkrati se dodaja določba, da se za te programe zagotavlja financiranje iz javnih sredstev, tako da je udeležba strokovnih delavcev brezplačna. Hkrati se dodaja določilo, da programe iz prejšnjega odstavka predlaga strokovna služba iz 21. člena tega zakona.

K 16. členu (spreminja 24. člen zakona)

S soglasjem samoupravnih narodnih skupnosti k posebnim normativom in standardom za vrtce in šole za potrebe narodnih skupnosti se uveljavlja ustavna pravica narodnih skupnosti, da brez njihovega soglasja ne morejo biti sprejeti predpisi oziroma splošni akti, ki zadevajo samo njihov razvoj. Dodatno določilo določa, da se z normativi in standardi za vrtce in šole z italijanskim učnim jezikom zagotavlja enakopravnost teh vrtcev in šol znotraj vzgojno-izobraževalnega sistema.

K 17. členu (prehodne določbe)

Člen ima namen varovati strokovne delavce, ki so do začetka uporabe tega zakona izpolnjevali pogoje za strokovne delavce v dvojezičnih šolah in šolah z italijanskim učnim jezikom v skladu z Zakonom o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOsn-F). Zanje se šteje, da izpolnjujejo pogoje tudi v skladu s tem zakonom.

K 18. členu (prehodne določbe)

Glede na spremembe zakona je potrebno spremeniti tudi podzakonske predpise, sprejete na podlagi Zakona o posebnih pravicah italijanske in madžarske narodne skupnosti na področju vzgoje in izobraževanja (Uradni list RS, št. 35/01 in 102/07 – ZOsn-F). Člen določa katere in v kakšnem roku. Določa tudi, se se že začeti postopki dokončajo po prej veljavnih predpisih.

K 19. členu (prehodne določbe)

Člen odlaga začetek uporabe zadnjega odstavka 3. člena tega zakona, in sicer mora biti najprej v skladu z zakonom, ki ureja organizacijo in financiranje vzgoje in izobraževanja, sprejet ustrezeni program.

Podobno velja za začetek uporabe določbe 5. člena tega zakona, ki se lahko začne uporabljati, ko bo sprejet in akreditiran ustrezen študijski program izpopolnjevanja (modul za poučevanje v prvem obdobju).

K 20. členu (prehodne določbe)

Zaradi spremembe 21. člena veljavnega zakona je potrebna tudi sprememba akta o ustanovitvi Zavoda RS za šolstvo in njegovih splošnih aktov. Člen določa tudi rok.

K 21. členu (prehodna določba)

Z navedenim členom je določeno, kdaj zakon začne veljati, začetek njegove uporabe pa je vezan na začetek šolskega leta 2018/2019.